

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

**ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ**

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 3 Ιουνίου 2022

Προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Γ. Γεωργαντά

«Νέο σύστημα επισήμανσης τροφίμων λειτουργεί εις βάρος των ελληνικών τροφίμων και της Μεσογειακής διατροφής»

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Μάιο του 2020 στα πλαίσια της “Πράσινης Συμφωνίας” και σε συνέχεια της στρατηγικής για τη διατροφική ασφάλεια και ποιότητα «Από το χωράφι στο πηρούνι» (FromFarmtofork) πρότεινε την καθιέρωση ενός ενιαίου, υποχρεωτικού Ευρωπαϊκού Συστήματος Επισήμανσης στο πρόσθιο μέρος των συσκευασιών όλων των τυποποιημένων τροφίμων με απώτερο στόχο την επιλογή τροφίμων με υγιεινότερη σύσταση, δηλαδή με λιγότερα κορεσμένα λιπαρά, αλάτι, σάκχαρα και μικρότερη θερμιδική αξία. Η ολοκλήρωση των θεσμικών αλλαγών σε Ευρωπαϊκό επίπεδο έχει προγραμματιστεί για το τέλος του 2022, μετά από την επιστημονική γνωμοδότηση της EFSA (EuropeanFoodSafetyAuthority) και τη διαβούλευση με όλους τους αρμόδιους φορείς.

Τα τελευταία τρία χρόνια προωθείται, ωστόσο, σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, ένα νέο σύστημα εμπρόσθιας σήμανσης από ορισμένους κρατικούς, επιστημονικούς και επιχειρηματικούς φορείς, το Nutri-Score, το οποίο έχει ήδη εθελοντικά εφαρμοστεί σε ορισμένα Κράτη- μέλη, μετά και από την υιοθέτησή του από ορισμένους κλάδους της πολυεθνικής βιομηχανίας τροφίμων ευρείας κατανάλωσης. Πρόκειται για ένα σύστημα εμπρόσθιας επισήμανσης, που κατατάσσει τα τρόφιμα με βάση την διατροφική τους σύσταση σε 5 κατηγορίες, που συμβολίζονται με τα γράμματα A, B, C, D και E και με χρωματική διακύμανση, από βαθύ πράσινο (A), έως βαθύ κόκκινο (E). Η κατάταξη βασίζεται σε 7 διαφορετικές παραμέτρους, που εκφράζουν την περιεκτικότητα του τροφίμου σε πρωτεΐνες, κορεσμένα λιπαρά, σάκχαρα, αλάτι, φυτικές ίνες, φρούτα και λαχανικά, όπως και την ενεργειακή του απόδοση σε θερμίδες (kcal), ανά 100 gr ή 100 ml, εάν πρόκειται για ποτά. Μέσω αλγορίθμου υπολογίζεται ένα score, από -15 έως +50 για την τελική κατάταξη και τον χαρακτηρισμό των τροφίμων ως πολύ υγιεινά (A, βαθύ πράσινο), ή λιγότερο υγιεινά, κλπ, ακολουθώντας την χρωματική κλίμακα και τα 5 γράμματα (E, σκούρο πορτοκαλί).

Η ενδεχόμενη υιοθέτηση του παραπάνω συστήματος, που “συμπυκνώνει” την διατροφική αξία κάθε τροφίμου σε 5 χρωματικές αποχρώσεις και 5 γράμματα, θα δημιουργήσει μία νέα κατάσταση στην αγορά, την μεταποίηση και την παραγωγή των τροφίμων, αλλά κυρίως θα επηρεάσει τα κριτήρια επιλογής των καταναλωτών σε ό,τι αφορά τη σύνθεση του καθημερινού “καλαθιού” προϊόντων διατροφής. Το ερώτημα όμως είναι κατά πόσο η εφαρμογή του μπορεί να κατευθύνει τον καταναλωτή σε υγιεινότερες διαιτητικές επιλογές, συμβατές με τις ατομικές του ανάγκες και τη γενικότερη κατάσταση της υγείας του και κατά πόσο η καθιέρωσή του θα επηρεάσει τον υγιή ανταγωνισμό στην αγορά τροφίμων και τον αγροδιατροφικό τομέα.

Το χαρακτηριστικότερο παράδειγμα όλων των ελλείψεων και στρεβλώσεων του Nutri-Score είναι η κατάταξη του ελαιολάδου στην κατηγορία C, στην ίδια βαθμολογική κλίμακα με την “colalight” και το “ketchup”!

Είναι γεγονός, ότι το υπό συζήτηση σύστημα υποβαθμίζει την διατροφική ποιότητα πολλών

Μεσογειακών προϊόντων, αδικεί κατάφωρα το Μεσογειακό μοντέλο διατροφής, και θέτει σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα άλλων παραδοσιακών μοντέλων, τους αντίστοιχους αγροδιατροφικούς τομείς, όπως και αρκετούς τομείς μεταποίησης. Ειδικότερα για τη χώρα μας, που διαθέτει το συγκριτικό πλεονέκτημα της παράδοσης της Μεσογειακής διαίτας, (η οποία έχει χαρακτηριστεί ως άυλη πολιτιστική κληρονομιά από την Unesco), ενδεχόμενη καθιέρωση του Nutri-Score θα προκαλέσει σοβαρές επιπτώσεις, τόσο στην κατανάλωση, όσο και στην παραγωγή βασικών προϊόντων διατροφής, όπως το ελαιόλαδο, οι ελιές, το μέλι, τα ΠΟΠ και τα ΠΓΕ προϊόντα, τα παραδοσιακά γλυκίσματα και αρτοπαρασκευάσματα και σε πολλά άλλα τρόφιμα που συνθέτουν ποσοτικά και ποιοτικά τη γνωστή “Μεσογειακή διατροφική πυραμίδα”.

Μέχρι σήμερα έχουν διατυπωθεί αρκετές αντιδράσεις σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, τόσο από τη χώρα μας, όσο και από άλλα Κράτη-μέλη του Ευρωπαϊκού νότου (Ιταλία, Κύπρος), αλλά και από άλλες χώρες, όπως η Τσεχία, η Ουγγαρία, η Ρουμανία και η Λετονία. Δεν έχει όμως διαμορφωθεί μια κοινή πλατφόρμα συμφωνίας μεταξύ των διαφόρων φορέων που αντιτίθενται στην εφαρμογή του νέου συστήματος και ένας συντονισμός δράσεων, κατά ανάλογο τρόπο με αυτόν των υποστηρικτών του.

Στη χώρα μας, το Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Αθηνών έχει αναλάβει μία αξιολόγηση πρωτοβουλία, για την ενημέρωση, τον συντονισμό και τη διαμόρφωση ενιαίου πλαισίου θέσεων όλων των επιχειρηματικών, παραγωγικών και επαγγελματικών φορέων στον τομέα της παραγωγής, της μεταποίησης, του λιανεμπορίου και της εξαγωγής τροφίμων. Επιδιώκει, επίσης, την συστηματική συνεργασία με το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, όπως και με την αρμόδια Επιστημονική Επιτροπή, που έχει συσταθεί για τη διαχείριση του θέματος. Το ΒΕΑ θεωρεί μείζονος σημασίας την δραστηριοποίηση της χώρας μας στη βάση μίας κοινά αποδεκτής εθνικής θέσης, επιστημονικά τεκμηριωμένης, που θα θέτει ως προτεραιότητα την ολοκληρωμένη, αντικειμενική ενημέρωση του καταναλωτή, μέσω ενός συστήματος επισήμανσης, ικανού να συνεισφέρει σε περισσότερο ενημερωμένες και υγιείς επιλογές, στα πλαίσια μίας γενικότερης διαιτητικής και διατροφικής κουλτούρας. Σε ανάλογες αρχές θα πρέπει επίσης να βασιστεί ένας Πανευρωπαϊκός συντονισμός, όπως και η υπεράσπιση κοινών προτάσεων, ιδιαίτερα κατά την επικείμενη διαβούλευση με την EFSA.

Από την πλευρά του το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης παρά την αρνητική του θέση προς την υποχρεωτική ενιαία υιοθέτηση του συστήματος Nutri-Score για όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής ένωσης, μέχρι σήμερα δεν έχει προβεί σε συστηματικές ενέργειες στην κατεύθυνση της διαβούλευσης και της σύνταξης μίας τεκμηριωμένης επιστημονικά θέσης σε εθνικό επίπεδο, η οποία να αποδομεί τα επιχειρήματα των υποστηρικτών του συστήματος αυτού.

Είναι χαρακτηριστικό ότι η συμβουλευτική ομάδα που συστήθηκε τον Απρίλιο του 2021 για την παροχή τεχνικής και επιστημονικής υποστήριξης στην ηγεσία του Υπουργείου σας για τον καθορισμό στρατηγικής στον τομέα των τροφίμων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ελληνική Διατροφή», δεν έχει ακόμα παράξει ούτε πόρισμα, ούτε κάποια παρέμβαση ή άλλη συμβολή στην αντιμετώπιση του πολύ σοβαρού κινδύνου που έχει προκύψει για τον ελληνικό αγροδιατροφικό τομέα από την προωθούμενη επιβολή του Nutri-Score.

Επίσης, ενώ τον Απρίλιο του 2022 πραγματοποιήθηκε μία και μόνη συνάντηση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και εκπροσώπων παραγωγικών φορέων – μελών της «Πρωτοβουλίας για ένα αποτελεσματικό σύστημα διατροφικής εκπαίδευσης» με πρωτοβουλία της Πρωτοβουλίας και με θέμα την αντιμετώπιση του Nutri-Score, αυτή η πρωτοβουλία δεν είχε συνέχεια. Συγκεκριμένα, ενώ ο Υπουργός είχε υποσχεθεί ότι θα προχωρούσε σε διαβούλευση με την επιχειρηματική κοινότητα και σε συναντήσεις με τους ομολόγους του του Ευρωπαϊκού Νότου, ακόμα δεν έχει γίνει καμία ενέργεια. Επιπλέον, ενώ ο Πρόεδρος του ΕΦΕΤ, που ήταν παρών στην συνάντηση, ανέφερε ότι έχει ανατεθεί στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο έρευνα καταναλωτών με τη συμμετοχή 1500 ατόμων για το σύστημα διατροφικής αξιολόγησης Nutri-Score και ανακοίνωσε και την συμμετοχή των φορέων της Πρωτοβουλίας στην συγκεκριμένη έρευνα, ακόμα δεν έχουν λάβει καμία ενημέρωση ή σχετική ειδοποίηση. Με άλλα λόγια ενώ άλλες χώρες, όπως η Ιταλία που επίσης πλήττεται από τις συνέπειες της υποχρεωτικής επιβολής του Nutri-Score, έχουν ήδη διατυπώσει εναλλακτική πρόταση, η χώρα μας δείχνει χαρακτηριστική βραδύτητα στις

αντιδράσεις της, με τον σοβαρό κίνδυνο να υποστεί ως τετελεσμένο την επιβολή του Nutri-Score με καταστροφικές συνέπειες για τον ελληνικό αγροδιατροφικό τομέα.

Ας σημειωθεί ότι ενώ η διαβούλευση της EFSA έχει ήδη ολοκληρωθεί με σχόλια ελληνικών επαγγελματικών και παραγωγικών φορέων, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης ουδόλως αντέδρασε.

Επειδή η πίεση που ασκείται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τις ισχυρές χώρες του Βορρά είναι εντονότατη για την ταχεία ενιαία υιοθέτηση του πιο πάνω συστήματος διατροφικής ασφάλειας που ευνοεί γνωστές πολυεθνικές εταιρίες του κλάδου των τροφίμων και των ποτών, εξέλιξη που θα επηρέαζε αρνητικά την εξαγωγική δυναμική των αγροδιατροφικών προϊόντων της χώρας μας και θα υποβάθμιζε άδικα και ανεπίστρεπτα τη διατροφική τους αξία και επειδή το Υπουργείο σας εκτός από λόγια έχει να επιδείξει πολύ λίγα έργα και αργά αντανakλαστικά στον συγκεκριμένο τομέα,

Ερωτάσθε για τα κάτωθι:

1-Σε ποιες συγκεκριμένες ενέργειες έχετε προβεί μέχρι σήμερα, τόσο εντός της Χώρας όσο και στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης προκειμένου να αποτρέψετε την αρνητική εξέλιξη της υποχρεωτικής ενιαίας υιοθέτησης του συστήματος διατροφικής ασφάλειας Nutri-Score για όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

2-Πότε θα παραδοθεί το πόρισμα της συμβουλευτικής ομάδας που έχει συσταθεί με αντικείμενο την στρατηγική της χώρας μας στον τομέα των τροφίμων και τι συστήνει η εν λόγω επιτροπή ως εναλλακτική λύση στο σύστημα Nutri-Score; Ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα ενεργειών της επιτροπής; Γιατί δεν έχει ακόμα γίνει διαβούλευση με τους επαγγελματικούς και παραγωγικούς φορείς και τις επιχειρήσεις του αγροδιατροφικού τομέα της χώρας μας;

3-Πότε επιτέλους θα διατυπωθεί σαφής πρόταση και οργανωμένη αντίδραση από την χώρα μας στα ευρωπαϊκά όργανα κατά της υποχρεωτικής ενιαίας υιοθέτησης του συστήματος Nutri-Score, πριν να είναι πολύ αργά;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Ανδρέας Πουλάς

Γεώργιος Αρβανιτίδης

Νάντια Γιαννακοπούλου

Χρήστος Γκόκας

Βασίλειος Κεγκέρογλου

Χαρά Κεφαλίδου

Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος

Δημήτριος Κωνσταντόπουλος

Γεώργιος Μουλκιώτης

Μπουρχάν Μπαράν

Δημήτριος Μπιάγκης

Απόστολος Πάνας

Γεώργιος Παπανδρέου

Γεώργιος Φραγγίδης